

Odmianowe nowości do uprawy w tunelach

22 stycznia w siedzibie ŚODR w Modliszewicach firma De Ruiter Seeds zorganizowała spotkanie (fot. 1) dla producentów uprawiających w tunelach foliowych pomidory i ogórki. Było ono okazją do przekazania informacji na temat nowości odmianowych i podłoży przydatnych do produkcji rozsady, przedstawiono także zalecenia dotyczące nawożenia roślin.

rem, ich liście są długie, dobrze okrywają grona. K. Tykarska podkreślała, że rośliny tej odmiany cechuje zrównoważenie tendencji wegetatywnych i generatywnych, i nie występują problemy z zawiązywaniem owoców. Wśród nowych propozycji znalazł się także Swanson F₁ o owocach 160–210-g, krótkich międzywęzłach i niezbyt rozbudowanych liściach. Jak wynika z przeprowadzonych

w skróconym cyklu — na 5 gron. Dobrze zawiązuje owoce, ale początkowo wymaga zwiększonego nawożenia azotowego. Polecana będzie do uprawy na lżejszych podłożach. Przedstawicielka firmy De Ruiter Seeds zwracała również uwagę na odmianę pomidora samokończącego — Vulcanus F₁ o owocach średniej wielkości (około 140 g), twardych i smacznych. W ofercie firmy są też propozycje odmian pomidora typu „bawole serce” (Aurea F₁) oraz malinowego (Tomimaru Mucio F₁), które można uprawiać w tunelach.

Na zakończenie wykładu K. Tykarska omówiła najnowsze odmiany ogórka o krótkich owocach i gładkiej skórce — Marines F₁ i Pershing F₁. Pierwsza tworzy owoce długości 18–23 cm, jest to tzw. odmiana bezobsługowa, z częściową genetyczną redukcją pędów bocznych (podobną jak u Coloneła F₁). Natomiast druga wymaga usuwania pędów bocznych, a jej owoce są krótsze (15–18 cm). W tym roku w różnych rejonach Polski jest również testowana nowa odmiana ogórka brodawkowego — Evergreen F₁.

Mariusz Doniec (fot. 3) przedstawiciel firmy Kronen Klasmann omówił m.in. ofertę podłoży do produkcji rozsady warzyw. Torf wydobywany jest z własnych torfowisk firmy, które zajmują prawie 5 tys. ha na Litwie, 5 tys. ha w Niemczech i 300 ha w Polsce. Pozyskiwany jest on dwiema metodami: frezerową (frezarka spulchnia wierzchnią warstwę torfowiska na głębokość 2 cm) i cegiełkową (wydobywa się kostki torfu, które po wysuszeniu są rozdrabniane w młynach). Do produkcji rozsady warzyw firma poleca substraty z jasnego i ciemnego torfu. Pierwsze produkowane są na torfowiskach litewskich i sprzedawane pod nazwą Klasmann TS 1. Podłoża o frakcji drobnej polecane są do wysiewu nasion w wielodoniczkach, standardowe — do pikowania i produkcji rozsady w większych doniczkach. Oferowane są one w wersjach o wartości pH 5,8 lub 6,5. Substraty z ciemnego torfu pochodzą z torfowisk niemieckich (Potgrond H) lub polskich (Potgrond CB). Wydobywany jest on w postaci bloków późnym latem i jesienią, i pozostawiany na zimę w celu przemrożenia. Dzięki temu pojemność wodna substratu zwiększa się kilkakrotnie, a przy tym, jak zaznaczył wykładowca, torf nie traci dobrych właściwości powietrznych. Substra-

Fot. 1. W spotkaniu uczestniczyli producenci z rejonu Sandomierza

fot. 1–4 A. Maciejuk

Katarzyna Tykarska (fot. 2) z firmy De Ruiter Seeds poinformowała, że przez ostatnie lata w różnych rejonach Polski (okolice Radomia, Sandomierza i Grudziądza) testowano kilka nowych odmian pomidora, których nasiona od tego roku są dostępne na polskim rynku. Są to odmiany wysoko rosnące do uprawy w tunelach foliowych. Pierwsza z nich — Genaros F₁ — to odmiana wielkoowocowa, o masie owoców 220–270 g. Jest przeznaczona dla producentów, którzy zaopatrują klientów preferujących pomidory smaczne i niezbyt twarde. Rośliny wykazują przewagę cech generatywnych, mają krótkie międzywęzła, niezbyt długie liście i wymagają regularnego nawożenia. K. Tykarska podkreślała, że owoce tej odmiany najlepiej jest zbierać, zanim się w pełni wybarwią. Kolejna nowość — Matias F₁ — jest odporna na korkowatość korzeni. Owoce tej odmiany, o masie około 250 g, są twarde, o intensywnej barwie i mają trwałą szypułkę, po zbiorze mogą być przechowywane przez 10–14 dni. Rośliny te również wykazują przewagę cech generatywnych. Owoce kolejnej odmiany — Sesenta F₁ — osiągają masę 190–210 g, są wyrównanej wielkości, wybarwiają się na intensywnie czerwony kolor. Rośliny wyróżniają się silnym systemem korzeniowym i dobrym wigo-

Fot. 2. O najnowszych odmianach pomidorów i ogórków mówiła Katarzyna Tykarska

doświadczeń uprawowych, odmiana ta dobrze zawiązywała owoce nawet podczas upalnego lata w 2006 r. Jej owoce są twarde i można je przechowywać do 2 tygodni. Jak przekazała K. Tykarska, odmiana spotkała się z dużym zainteresowaniem producentów. Wielu ogrodników, którzy ją testowali, było w tym roku zainteresowanych uprawą tej odmiany na większej powierzchni.

W obecnym sezonie w testach uprawowych znajduje się odmiana Trogir F₁ (jej owoce osiągają około 200 g). Bardzo wczesna, przeznaczona raczej do uprawy

Fot. 3. Mariusz Doniec zaprezentował podłoże do produkcji rozsady

ty z ciemnego torfu dostępne są w różnych frakcjach i w dwóch wartościach pH — 5,8 lub 6,5. Do podłoża zazwyczaj dodawany jest nawóz PG Mix (NPK 14-16-18 + mikroelementy) oraz substancja powierzchniowo czynna, która ma na celu redukcję napięcia powierzchniowego kropli wody, co pozwala przyspieszyć jej wnikanie do substratu.

Fot. 4. Andrzej Miąsko omówił nowe nawozy firmy Scotts

Andrzej Miąsko (fot. 4) reprezentujący firmę Scotts przedstawił wyniki doświadczeń prowadzonych w ubiegłym roku z nowymi nawozami Agroleaf Power i Agroblen, wprowadzanymi w bieżącym sezonie na rynek. Przypomnił, że nawozy dolistne Agroleaf są dobrze rozpuszczalne w wodzie, ponadto można je mieszać z większością środków ochrony roślin, również z fungycydami (nie mogą być mieszane tylko z preparatami miedziowymi). Jeżeli z nawozem podajemy fungicydy, ich dawkę, zdaniem wykładowcy, można obniżyć (np. uwzględnić dolną dawkę podawaną w etykiecie). W ubiegłym sezonie przeprowadzono kilka doświadczeń z zastosowaniem w uprawach w tunelach foliowych nawozu Agroleaf Power. Oprócz podstawowych składników (11-5-19 NPK) zawiera on 2,5% MgO i 9% CaO oraz zestaw mikroelementów. Jak mówił A. Miąsko, w skład nawozu wchodzi tzw. Formuła M77 — jest to zastrzeżony firmowym patentem dodatek witamin, biostymulatorów i innych substancji, które wpływają na aktywne wykorzystywanie podawanych roślinie pierwiastków. W tym sezonie ma się rozpocząć masowa produkcja tego nawozu, prawdopodobnie latem niewielka ilość będzie już dostępna na rynku.

W uprawach pomidorów i ogórków pod osłonami nawóz należy podawać roślinom kilka razy w sezonie, co 5–10 dni. Do roztworu trzeba dodać substancji zwilżającej. Doświadczenie z zastosowaniem tego nawozu przeprowadzono w uprawie ogórków na zbiór jesienny (odmiana Rubin Medalista F₁), w 4 tunelach foliowych (po 240 m²). W każdym tunelu program nawożenia przed-

stawiał się nieco inaczej: w pierwszym Agroleaf potasowy podawano w dawce 1% (1 kg w 100 litrach wody), w kolejnych tunelach — Agroleaf Power w stężeniach 0,5% i 1% (3 zabiegi co 5 dni). W czwartym tunelu rośliny były nawożone standardowo, bez dodatku wspomnianych nawozów. Jak przekazał A. Miąsko, w tunelach, w których zastosowano Agroleaf potasowy lub Agroleaf Power, opadało mniej zawiązków (ich opadanie związane było z niekorzystnym przebiegiem pogody), ponadto rośliny nie więdły podczas wahań temperatury, były bardziej odporne na warunki stresowe i choroby. Owoce były cięższe i lepiej wykształcone, co wpłynęło na zwiększenie plonu handlowego. W tunelu, w którym rośliny zasilano 1% roztworem Agroleafu Power, jednorazowo zbierano o 40–60 kg więcej owoców niż w tunelu nawożonym 1% Agroleafem potasowym.

Drugim produktem testowanym w uprawach tunelowych był dogłębowy nawóz Agroblen. Jest on otoczkowany, co zapewnia równomierne działanie przez 3 do 4 miesięcy. A. Miąsko zaznaczył, że w tunelach nawóz należy wymieszać z podłożem na głębokość około 5 cm. W doświadczeniu w uprawie ogórków i pomidorów zastosowano go w dawce 0,2 kg/m², dodano również saletrę wapniową 0,04 kg/m². W obu przypadkach odnotowano zwiększenie plonów — w uprawie ogórków z tuneli nawożonych Agroblenem zebrano około 300 kg więcej owoców niż z tunelu kontrolnego, nawożonego standardowo. Natomiast w przypadku pomidorów zwyżka plonu z tunelu wyniosła 400 kg.

Anna Maciejuk